

MINICURSUS LEVENSTESTAMENT

Wat is een levenstestament?

Een levenstestament is een notariële akte waarin je vooraf bepaalt wie jouw belangen behartigt en welke beslissingen er genomen moeten worden als je zelf niet meer in staat bent om dit te doen. Het levenstestament treedt in werking wanneer je wilsonbekwaam wordt, bijvoorbeeld door dementie, een beroerte of een ongeval.

Wat is het verschil tussen een levenstestament en een gewoon testament?

Een gewoon testament heeft betrekking op de verdeling van je nalatenschap na overlijden, terwijl een levenstestament van kracht is tijdens je leven en regelt wie jouw zaken behartigt als je zelf niet meer in staat bent om dit te doen. In een levenstestament kun je ook medische en persoonlijke wensen vastleggen.

Wie kan een levenstestament opstellen?

Iedereen die 18 jaar of ouder is en wilsbekwaam is, kan een levenstestament opstellen. Het is belangrijk om een notaris te raadplegen bij het opstellen van een levenstestament, omdat deze ervoor zorgt dat het document aan alle wettelijke vereisten voldoet.

Wat zijn de voordelen van een levenstestament?

Een levenstestament biedt verschillende voordelen, waaronder:

1. Je hebt zelf de regie over wie jouw belangen behartigt en welke beslissingen er genomen worden.
2. Het voorkomt dat er een bewindvoerder via de rechter aangesteld moet worden.
3. Het geeft duidelijkheid en zekerheid voor jou en je naasten in situaties van wilsonbekwaamheid.
4. Je kunt persoonlijke wensen vastleggen, zoals medische behandelingen, zorgvoorkeuren en de verzorging van huisdieren.

Wat kan er worden geregeld in een levenstestament?

- > Het aanstellen van een gevolmachtigde die namens jou beslissingen kan nemen.
- > Het regelen van financiële zaken, zoals het betalen van rekeningen en het beheren van je vermogen.
- > Het vastleggen van medische wensen, zoals welke behandelingen wel of niet gewenst zijn.
- > Het benoemen van een vertegenwoordiger voor persoonlijke zaken, zoals huisvesting en verzorging.
- > Eventuele specifieke instructies of wensen die je hebt voor je gevolmachtigde.

Wie kan ik aanstellen als gevolmachtigde in mijn levenstestament?

Je kunt elke meerderjarige persoon aanstellen als gevolmachtigde in je levenstestament. Dit kan een familielid, vriend, partner of zelfs een professionele bewindvoerder zijn. Het is belangrijk dat je iemand kiest die je vertrouwt en die in staat is om jouw belangen op de juiste manier te behartigen.

Hoe lang is een levenstestament geldig?

Een levenstestament is in principe onbeperkt geldig. Het is echter verstandig om regelmatig te controleren of het nog aan je wensen voldoet en eventueel wijzigingen aan te brengen als dat nodig is. Een notaris kan je adviseren over de geldigheidsduur van specifieke clausules of bepalingen in je levenstestament.

Kan ik mijn levenstestament op elk moment wijzigen?

Ja, je kunt je levenstestament op elk moment wijzigen zolang je wilsbekwaam bent. Dit kan gedaan worden door een notariële akte van wijziging op te stellen. Het is belangrijk om wijzigingen tijdig door te voeren en te bespreken met de betrokkenen, zoals je gevolmachtigde en eventuele andere belanghebbenden.

Hoe wordt een levenstestament in werking gesteld?

Een levenstestament treedt in werking zodra een notaris verklaart dat je wilsonbekwaam bent. Dit wordt vastgesteld aan de hand van medische verklaringen en eventueel overleg met een arts. De gevolmachtigde kan dan namens jou optreden en beslissingen nemen zoals vastgelegd in het levenstestament.

Wat gebeurt er als ik geen levenstestament heb?

Als je geen levenstestament hebt en je wordt wilsonbekwaam, dan kan er niemand namens jou optreden en beslissingen nemen. In dat geval kan de rechter een bewindvoerder of mentor aanstellen om jouw belangen te behartigen. Dit kan leiden tot vertragingen en onzekerheid over de beslissingen die genomen moeten worden.

Wat zijn de kosten voor het opstellen van een levenstestament?

De kosten voor het opstellen van een levenstestament verschillen per notaris en kunnen afhankelijk zijn van de complexiteit van de zaak. Het is raadzaam om vooraf een offerte op te vragen bij de notaris. Naast de notariskosten kunnen er ook kosten verbonden zijn aan het inschakelen van een arts voor het vaststellen van wilsonbekwaamheid. Via het internet is een goed beeld te krijgen van de kosten.

Is een levenstestament hetzelfde als euthanasie- of een wilsverklaring?

Nee, een levenstestament is niet hetzelfde als euthanasieverklaring of een wilsverklaring. Een levenstestament regelt wie jouw belangen behartigt en welke beslissingen er genomen moeten worden als je wilsonbekwaam wordt. Euthanasie heeft betrekking op het actief beëindigen van het leven op eigen verzoek. Een wilsverklaring is een onderhands (niet-notarieel) document waarin je je medische wensen en behandelvoorkeuren vastlegt.

Kan ik bepalen wie er toezicht houdt op mijn gevolmachtigde?

Ja, je kunt in je levenstestament bepalen wie er toezicht houdt op de

gevolmachtigde. Dit kan bijvoorbeeld een familielid, vriend of een professionele toezichthouder zijn. Het is belangrijk om deze keuze zorgvuldig te maken en ervoor te zorgen dat de toezichthouder onafhankelijk en betrouwbaar is.

Hoe zorg ik ervoor dat mijn gevolmachtigde mijn wensen respecteert?

Het is belangrijk om open en duidelijk te communiceren met je gevolmachtigde over je wensen en verwachtingen. Bespreek regelmatig met elkaar en geef aan wat belangrijk voor je is. Daarnaast kun je in je levenstestament specifieke instructies opnemen om ervoor te zorgen dat je wensen zo goed mogelijk worden gerespecteerd.

Kan ik meerdere gevolmachtigden aanstellen in mijn levenstestament?

Ja, je kunt ervoor kiezen om meerdere gevolmachtigden aan te stellen in je levenstestament. Je kunt aangeven hoe de besluitvorming tussen de gevolmachtigden plaatsvindt, bijvoorbeeld gezamenlijk of individueel. Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat de gevolmachtigden goed kunnen samenwerken en jouw belangen op de juiste manier kunnen behartigen.

Kan ik in mijn levenstestament ook regelen dat mijn gevolmachtigde mijn digitale zaken beheert, zoals online accounts en digitale bezittingen?

Ja, je kunt in je levenstestament specifieke bepalingen opnemen met betrekking tot het beheer van je digitale zaken. Je kunt aangeven welke online accounts moeten worden beheerd, welke acties moeten worden ondernomen en hoe je digitale bezittingen moeten worden behandeld. Het is belangrijk om je gevolmachtigde toegang te geven tot de nodige informatie, zoals gebruikersnamen en wachtwoorden, zodat hij of zij jouw digitale zaken adequaat kan beheren.

Wat gebeurt er als ik meerdere levenstestamenten heb opgesteld op verschillende tijdstippen? Welke versie prevaleert?

Als je meerdere levenstestamenten hebt opgesteld op verschillende tijdstippen, is het belangrijk om te bepalen welke versie prevaleert. Over het algemeen geldt dat het meest recente levenstestament de oudere versies vervangt. Het is raadzaam om duidelijk aan te geven welke eerdere versies worden herroepen om verwarring te voorkomen. Het is ook aan te bevelen om regelmatig je levenstestament te herzien en bij te werken om ervoor te zorgen dat het altijd overeenkomt met je actuele wensen.

Kan ik in mijn levenstestament ook regelen wat er moet gebeuren met mijn onderneming of bedrijf als ik wilsonbekwaam word?

Ja, je kunt in je levenstestament bepalingen opnemen met betrekking tot het beheer en de voortzetting van je onderneming of bedrijf als je wilsonbekwaam wordt. Je kunt bijvoorbeeld een gevolmachtigde aanstellen die bevoegd is om beslissingen te nemen met betrekking tot je zakelijke activiteiten, contracten af te sluiten en financiële transacties uit te voeren. Het is belangrijk om specifieke instructies en bevoegdheden op te nemen om ervoor te zorgen dat je bedrijf effectief wordt beheerd in overeenstemming met jouw wensen.

Hoe kan ik ervoor zorgen dat mijn levenstestament wordt gerespecteerd door zorgverleners en andere instanties?

Om ervoor te zorgen dat je levenstestament wordt gerespecteerd door zorgverleners en andere instanties, is het belangrijk om ervoor te zorgen dat je gevolmachtigde in het bezit is van een gewaarmerkt afschrift van je levenstestament. Dit kan worden verkregen bij de notaris die het levenstestament heeft opgesteld. Daarnaast is het aan te raden om kopieën van het levenstestament te verstrekken aan relevante zorgverleners, ziekenhuizen en andere betrokken instanties. Het is ook belangrijk om open communicatie te hebben met je gevolmachtigde en betrokken partijen, zodat zij op de hoogte

zijn van je wensen en instructies.

Wat zijn de verschillen tussen een algemeen levenstestament en een beperkt levenstestament?

Een algemeen levenstestament geeft je gevolmachtigde brede bevoegdheden om namens jou te handelen op verschillende gebieden, zoals financiële zaken, medische beslissingen en juridische zaken. Een beperkt levenstestament daarentegen beperkt de bevoegdheden van je gevolmachtigde tot specifieke aspecten, zoals alleen financiële zaken of alleen medische beslissingen. Het is belangrijk om zorgvuldig te overwegen welk type levenstestament het beste bij jouw behoeften past en welke bevoegdheden je aan je gevolmachtigde wilt toekennen.

Kan ik mijn levenstestament laten registreren bij een centraal register, zodat het gemakkelijk vindbaar is voor betrokken instanties?

Ja, in Nederland is er een centraal register genaamd het Centraal Levenstestamentenregister (CLTR) waarin je jouw levenstestament kunt laten registreren. Dit register wordt beheerd door de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB). Door je levenstestament te registreren, kunnen betrokken instanties gemakkelijk toegang krijgen tot de informatie over je gevolmachtigde en je wensen. Dit vergemakkelijkt het proces wanneer er behoefte is aan het raadplegen van je levenstestament.

Hoe kan ik ervoor zorgen dat mijn levenstestament ook geldig is in het buitenland, als ik daar bijvoorbeeld vaak verblijf?

Als je jouw levenstestament ook geldig wilt laten zijn in het buitenland, is het verstandig om na te gaan of het betreffende land een soortgelijke juridische regeling heeft. Het kan nodig zijn om een beëdigde vertaling van je levenstestament te verkrijgen en deze te laten legaliseren volgens de eisen van het desbetreffende land. Daarnaast kan het nuttig zijn om advies in te winnen bij een internationale notaris of juridisch expert die bekend is met de wetten

en vereisten van het betreffende land.

Kan ik in mijn levenstestament bepalen wat er met mijn woning moet gebeuren als ik wilsonbekwaam word, bijvoorbeeld verkoop, verhuur of behoud voor specifieke personen?

Ja, je kunt in je levenstestament specifieke instructies opnemen met betrekking tot je woning als je wilsonbekwaam wordt. Je kunt aangeven of je wilt dat je woning wordt verkocht, verhuurd of behouden blijft voor specifieke personen, zoals familieleden of dierbaren. Het is belangrijk om duidelijke en gedetailleerde instructies op te nemen, zodat je gevolmachtigde jouw wensen met betrekking tot je woning kan uitvoeren.

Kan ik in mijn levenstestament ook regelen dat mijn gevolmachtigde mijn belastingzaken en juridische zaken afhandelt?

Ja, je kunt in je levenstestament bepalingen opnemen waarmee je je gevolmachtigde de bevoegdheid geeft om je belastingzaken en juridische zaken af te handelen. Dit kan onder meer het indienen van belastingaangiften, het betalen van rekeningen, het afhandelen van juridische geschillen en het vertegenwoordigen van jou in juridische procedures omvatten. Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat je gevolmachtigde voldoende kennis en ervaring heeft op deze gebieden of dat hij of zij indien nodig externe professionals kan inschakelen.

Wat gebeurt er met mijn levenstestament als ik weer wilsbekwaam word?

Als je weer wilsbekwaam wordt, herwint je eigen wilskracht en worden de bevoegdheden van je gevolmachtigde beëindigd. Je kunt ervoor kiezen om je levenstestament in te trekken of te herzien om ervoor te zorgen dat het overeenkomt met je gewijzigde wensen en omstandigheden. Het is raadzaam om dit te bespreken met een notaris om de nodige juridische stappen te nemen om je levenstestament te herroepen of aan te passen.

Kan ik in mijn levenstestament ook aangeven welke medische behandelingen ik wel of niet wens te ontvangen, zoals reanimatie, orgaandonatie of euthanasie?

Ja, je kunt in je levenstestament specifieke wensen opnemen met betrekking tot medische behandelingen en beslissingen. Je kunt aangeven welke behandelingen je wel of niet wilt ontvangen, zoals reanimatie, orgaandonatie, kunstmatige beademing of euthanasie. Het is belangrijk om je wensen te bespreken met je gevolmachtigde, zorgverleners en eventueel ook met je huisarts, zodat zij op de hoogte zijn van je voorkeuren en deze kunnen respecteren.

Kan ik een gevolmachtigde aanstellen die niet mijn familie is?

Ja, je kunt een gevolmachtigde aanstellen die geen familielid is. Je kunt iemand kiezen die je vertrouwt en die in staat is om jouw belangen te behartigen. Dit kan een vriend, een vertrouwenspersoon of een professionele bewindvoerder zijn. Kies zorgvuldig je gevolmachtigde om ervoor te zorgen dat hij of zij bekwaam en betrouwbaar is om de verantwoordelijkheden van het levenstestament op zich te nemen.

Hoe vaak moet ik mijn levenstestament laten herzien of bijwerken?

Het wordt aanbevolen om je levenstestament regelmatig te herzien, bijvoorbeeld elke vijf jaar of wanneer er belangrijke veranderingen plaatsvinden in je persoonlijke situatie, zoals een huwelijk, scheiding, geboorte of overlijden. Daarnaast is het ook verstandig om je levenstestament bij te werken als je wensen of voorkeuren met betrekking tot je gevolmachtigde, bevoegdheden of andere aspecten veranderen. Een up-to-date levenstestament zorgt ervoor dat je wensen nauwkeurig worden weergegeven en dat je belangen op de juiste manier worden behartigd.

Disclaimer

Het is belangrijk op te merken dat deze antwoorden algemene informatie verstrekken en geen juridisch advies vormen.

Voor specifieke vragen en advies met betrekking tot jouw persoonlijke situatie, wordt aangeraden om contact op te nemen met een notaris of juridisch professional gespecialiseerd in het Nederlandse rechtssysteem.

juni 2023, mr. Wim Gaalman, oud-notaris